

УДК 699.86

В.О. Концевич, А.П. Сорочак, канд. техн. наук, доц.

тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

АНАЛІЗ СПОСОБІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ФУНДАМЕНТУ

V.O. Kontsevych, A.P. Sorochak, Ph.D., Assoc. Prof.

ANALYSIS OF WAYS TO INCREASE THE ENERGY EFFICIENCY OF THE FOUNDATION

За статистикою споживання енергетичних ресурсів можна поділити на три великі групи: промисловість (до 28%), транспорт (до 32%) та житловий сектор (понад 40%). [1]. Житлово-цивільне будівництво в Україні за останні роки має позитивну тенденцію розвитку і входить у п'ятірку найважливіших галузей економіки України. Завдяки змінам технологій у будівництві створюється можливість для зведення та реконструкції будинків за енергоощадними технологіями відповідно до екологічних вимог. Базовий принцип будівництва сучасного енергоефективного будинку – дотримання безперервного теплового контура без утворення містків холоду. Це дозволяє звести до мінімуму тепловтрати через будь-які огорожувальні конструкції будівлі. При цьому через фундамент і цоколь будинку може втрачатися до 20-25 % тепла [1]. Тому утеплення фундаменту не менш важливе, ніж утеплення стін. Якщо зводити фундамент за застарілими методиками без утеплення, через нього в ґрунт буде йти тепло, що призведе до зростання енергоспоживання і збільшення витрат на опалення. Тому для підземної і зовнішньої частин фундаменту і цоколю будинку застосовують додаткову теплоізоляцію. Матеріал для утеплення фундаменту повинен підходити для тривалої експлуатації в несприятливих умовах. Він має витримувати підвищені навантаження від тиску ґрунту, повторення сезонних циклів відтавання і заморожування ґрунту і негативний вплив ґрунтових вод. Один із кращих теплоізоляційних матеріалів, який здатний працювати у вологих умовах під землею без зміни своїх властивостей, – це екструдований пінополістирол. За рахунок низької теплопровідності, високої міцності на стиск і мінімального водопоглинання він зберігає свої експлуатаційні характеристики тривалий час (до 50 років). Екструдований пінополістирол стійкий до багатьох хімічних сполук і не піддається шкідливому впливу агресивних речовин, які можуть міститися в ґрунті (наприклад, солі і луги). Також він біологічно нейтральний, не гниє і не пліснявіє. Стіни фундаменту – це відносно невеликі конструктивні елементи будинку висотою 50-150 см. В енергоефективних будинках вони можуть бути дво- і тришаровими. Найкраще утеплювати фундаментні стінки на глибину 1 м нижче рівня землі, тобто нижче глибини промерзання ґрунту. Фундамент теплоізолюють зовні, оскільки необхідно з'єднувати утеплювач фундаменту з утеплювачем стін, інакше виникає місток холоду. Несучі стіни фундаменту найчастіше роблять із бетонних або пустотілих засипних блоків, а також із суцільної цегли або монолітного бетону. Фундамент перед утепленням гідроізолюють. Товщину утеплювача визначають теплотехнічним розрахунком. За наявності підвалу така товщина дає змогу цілий рік підтримувати в приміщенні температуру 5-10 °С, а також запобігти утворенню конденсату на внутрішніх поверхнях влітку. До стін фундаменту пінополістирол кріплять, наприклад, за допомогою клейкої бітумно-полімерної мастики. Додатково утеплювач можна нічим не захищати, і відразу виконувати зворотну засипку ґрунту.

Література

1. Оцінювання ефективності енергоспоживання у житлових будівлях (на прикладі Львівської області) [Електронний ресурс] / О.Ю.Трач // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 2(12). – С. 159-164. – Режим доступу: <https://economics.opu.ua/files/archive/2014/No2/159-164.pdf>.